

**ВАЗОРАТИ КОРҲОИ ДОХИЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
А К А Д Е М И Я**

**МИНИСТЕРСТВО ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
РЕСПУБЛИКИ ТАДЖИКИСТАН
А К А Д Е М И Я**

**II-умин Конференсияи илмӣ-амалии
байналмилалӣ дар мавзуи
«Илми ҳуқуқшиносӣ ва амалияи он»
бахшида ба Рӯзи илми тоҷик
(ш. Душанбе, 29 апрели с. 2023)**

**II Международная научно-практическая
конференция на тему
«Юридическая наука и практика»
посвященная Дню таджикской науки
(г. Душанбе, 29 апреля 2023 г.)**

ТДУ 34:001(575.3) (063.3)
ТКБ 67.3+72 (2 тоҷик)
Д - 95

Маҷмуаи маводи II-юмин конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ дар мавзуи «Илми ҳуқуқшиносӣ ва амалияи он» бахшида ба Рӯзи илми тоҷик (ш. Душанбе, 29 апрели с. 2023) // зери таҳрири д.и.х., дотсент Ф.Р. Шарифзода. – Душанбе: Матбааи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон, 2023. – 316 с.

Сборник материалов II Международной научно-практической конференции на тему «Юридическая наука и практика», посвященная Дню таджикской науки (г. Душанбе, 29 апреля 2023 г.) // Под ред. д.ю.н., доцента Ф.Р. Шарифзода. – Душанбе: Типография МВД Республики Таджикистан, 2023. – 316 с.

Масъули чоп:
Мансурзода А.М.
Мухаррир:
Заробидинзода С.З.
Мухаррири техникӣ:
Каримова Л.М.

Ответственный редактор:
Мансурзода А.М.
Редактор:
Заробидинзода С.З.
Технический редактор:
Каримова Л.М.

ВАЗОРАТИ КОРҲОИ ДОХИЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
АКАДЕМИЯ

МИНИСТЕРСТВО ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
РЕСПУБЛИКИ ТАДЖИКИСТАН
АКАДЕМИЯ

II-юмин Конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ дар мавзуи «Илми ҳуқуқшиносӣ ва амалияи он» бахшида ба Рӯзи илми тоҷик (ш. Душанбе, 29 апрели с. 2023)

II Международная научно-практическая конференция на тему «Юридическая наука и практика», посвященная Дню таджикской науки (г. Душанбе, 29 апреля 2023 г.)

**Зери таҳрири умумии
Под общей редакцией**

ШАРИФЗОДА Ф.Р. - сардори Академияи ВКД, доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент, генерал-майори милитсия (начальник Академии МВД, доктор юридических наук, доцент, генерал-майор милиции)

Дар маҷмуа маърузаҳо ва мақолаҳои иштирокчиёни II-юмин конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ дар мавзуи «Илми ҳуқуқшиносӣ ва амалияи он», ки дар Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон бахшида ба Рӯзи илми тоҷик санаи 29 апрели с. 2023 баргузор гардид, гирд оварда шудаанд. Мақолаҳо доираи васеи масъалаҳои марбут ба соҳаи илми ҳуқуқшиносиро дар бар мегиранд.

Наширия метавонад барои муҳаққиқон, омӯзгорон, аспирантон ва донишҷӯён, инчунин доираи васеи хонандагоне, ки ба мушкилот ва дастовардҳои илми ҳуқуқшиносии мутахассисони ватанӣ ва хориҷӣ таваҷҷуҳ доранд, муфид бошад.

Маъруза ва мавод дар таҳрири муаллифон чоп карда мешаванд. Масъулият барои саҳеҳӣ, мукамалӣ ва аслии мавод ба дӯши муаллифони онҳо мебошад.

Сборник содержит доклады и статьи участников II Международной научно-практической конференции на тему «Юридическая наука и практика», посвященной Дню таджикской науки, прошедшей в Академии МВД Республики Таджикистан 29 апреля 2023 г. В статьях отражен широкий круг вопросов, связанных с проблемами в области юридической науки.

Издание может быть полезно для научных сотрудников, преподавателей, аспирантов и студентов, а также широкого круга читателей, интересующихся проблемами и достижениями отечественной и зарубежной юридической науки.

Доклады и материалы опубликованы в авторской редакции. Ответственность за достоверность, полноту и оригинальность материалов несут их авторы.

© Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон. 2023
© Академияи МВД Республики Таджикистан. 2023

ШАРИФЗОДА Ф.Р. Сухани ифтихоӣ	5-6
-------------------------------------	-----

**ТАҲҚИҚОТҲОИ ИЛМИИ ДОКТОРОН ВА НОМЗАДОНИ ИЛМҲО
НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ ДОКТОРОВ И КАНДИДАТОВ НАУК**

АЛИМОВ С.Ю. Правовые аспекты реализации межгосударственных программ социально-правовой защиты ветеранов стран СНГ	7-12
АРДАШЕВ Р.Г. Проблемные вопросы экспертиз костных останков человека	12-14
БОБОЧОНЗОДА И.Х. Рушди илми маданӣ баъд аз қабули Кодекси маданияи Ҷумҳурии Тоҷикистон	15-16
БУРИЗОДА Э.Б. Масоили мубрами илми ҳуқуқшиносӣ: равиши муайян намудани предмети омузиш	26-29
БУЧАКОВА М.А. Взаимодействие полиции и органов местного самоуправления в сфере охраны общественного порядка	29-32
ЗОИР Ҷ.М. Чорабиниҳои оперативӣ-ҷустуҷӯие, ки ҳуқуқҳои конститутсиони инсон ва шаҳрвандро маҳдуд менамоянд	32-41
МУҲАММАДИЕВ И.С., МУҲАММАДИ Г.И. Пешгирии зӯровари иқтисодӣ дар оила ва такмили қонунгузорӣ	41-45
РАҲИМЗОДА М.З. Ташаққулёбӣ ва рушди низоми ҳуқуқии Тоҷикистон	45-51
РАҲМАДЖОНЗОДА Р.Р. Отечественная юридическая наука в формировании и развитии научных школ	52-55
ШАРОФЗОДА Р.Ш. Қонуниятҳо ва самтҳои асосии инкишофи мафҳуми «ҳуқуқ»: таҷрибаи ҷаҳонӣ ва миллӣ	55-78
АБДУЛЛО А.Р. Опыт взаимодействия правоохранительных органов зарубежных стран и органов местного самоуправления по охране общественного порядка и обеспечению безопасности	78-83
АБДУЛЛОЗОДА Н.Р. Становление и развитие правовой основы международного взаимодействия стран СНГ в борьбе с незаконным оборотом наркотиков	83-86
АБДУЛХОНОВ Ф.М. Тавсиф ва таснифи истехсолоти судӣ дар таърихи давлатдорӣ тоҷикон	87-97
АБДУХОЛИҚЗОДА А.М. Асосҳои ҳуқуқии хизмати давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон: назария ва амалия	97-101
АНДРЮЩЕНКО Т.И. Меры пресечения и способы защиты прав граждан от правонарушений, посягающих на общественный порядок и общественную безопасность	101-105
БЕЛОЗЕРЦЕВА В.В. Содержание права авторства в контексте правосубъектности несовершеннолетних в возрасте от 14 до 18 лет в гражданском праве России ...	105-109
ГАЛКИН Д.В. Использование данных дистанционного зондирования земли в расследовании преступлений	109-113
ДЕВЯТОВСКАЯ С.В. Предупреждение преступлений, совершаемых мигрантами.	113-116
КАРИМЗОДА У.К. Некоторые вопросы законодательства Республики Таджикистан о правовом статусе иностранных граждан и лиц без гражданства	116-119

БОБОКАЛОНОВА С.Ф. Кафолатҳои баробарҳуқуқии мардону занон ва имкониятҳои баробари амалигардонии онҳо дар муносибатҳои меҳнатӣ тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои байналмилалӣ	225-230
ГАФУРЗОДА Д.А., Нуриддинзода С.Н. Некоторые проблемы квалификации административного правонарушения по незаконному посеву и выращиванию растений, содержащих наркотические средства в соответствии с требованиями законодательства Республики Таджикистан	231-234
ЗОИРОВ Ш.С. Дистансионное обучение и ее перспективы в Республике Таджикистан	234-236
КАЗАЧЕК Е.Ю. О возможностях использования технико-криминалистических средств при расследовании отдельных видов преступлений	236-239
ҚОДИРЗОДА Ғ.Н. Тарбияи ҳуқуқӣ-омили ташаққулёбии шуури ҳуқуқии кормандони мақомоти корҳои дохилӣ	240-243
ҚОДИРЗОДА М.А. Баъзе масъалаҳо оид ба мавқеи функцияи экологии давлат дар низоми функцияҳои давлат	244-249
КОСТЕНКО К.А. К вопросу о значении аналитической и исследовательской работы в криминалистической деятельности по раскрытию и расследованию преступлений	249-253
МАНСУРЗОДА Б.М. Понятие и содержание маркетинговых услуг: правовой анализ	253-256
МУЛЛОБОВ М.Р. Пешниҳоди муфаттиш оид ба муқаррар намудан ва рафъи ҳолатҳои, ки ба содиркунии ҷиноят ва дигар қонунвайронкуниҳо мусоидат намудаанд	256-262
МУХАББАТШОЗОДА Г.М. Меры по предупреждению насилия в семье в Республике Таджикистан	262-265
НОЗАКЗОДА З. Шарикӣ ва иҷтимоӣ: мафҳум, субъектҳо ва таҷрибаи байналмилалӣ	265-271
РАСУЛЗОДА Л.Х. Махсусияти технологияҳои иттилоотӣ иртиботӣ дар модернкунонии идораи давлатӣ	271-276
РАҲИМЗОДА Ф.М. Ба назар гирифтани манфиати оилавӣ ҳангоми муайян намудани моликияти муштараки ҳамсарон	276-281
РУСТАМЗОДА З.Р. Хусусиятҳои муомилоти ғайриқонунии воситаҳои нашъадор бо истифодаи аз шабакаҳои интернетӣ	281-284
САЛИМОВ Б.А. Паҳнкунии идеологияи терроризм ва экстремизм бо истифода аз технологияҳои иттилоотӣ	284-287
СОБИРЗОДА А.Ҷ. Марҳилаҳои асосии ташаққул ва рушди асосҳои ташкилӣ-ҳуқуқии ҳифзи ҳуқуқӣ ва иҷтимоии кормандони мақомоти корҳои дохилии Тоҷикистон: солҳои 1917-1991	288-300
ҲОҶАЕВА Н.Б. Баъзе проблемаҳои ҷамъ овардани далелҳои шайъӣ дар муҳофизати ҷиноятӣ	301-312
ҶАЛОЛЗОДА С.И. Ҳуқуқ ва ҳифзи иҷтимоии шахсони сироятшудаи вируси норасоии масунияти одам ва уҳдадорҳои хизмати кормандони МКД дар самти пешгирии он	312-315

Аз андешаву натиҷаи таҳқиқотҳои болозикр маълум мегардад, ки функсияи дохилии экологӣ метавонад ба сифати таснифоти нави умуминазариявӣ эътроф карда шавад, чунки ғояву андешаҳои манзургардидаи назарияи мавҷудаи илми ҳуқуқшиносӣ низ ин ҳолатро собит намудаанд.

Таснифоти функсияи экологии давлат ин раванди низомноки фаъолияти илмӣ-назариявӣ вобаста ба ҳадаф, мақсад ва дурнамои сиёсати давлатии экологӣ бо дарназардошти самтҳои асосии фаъолияти дохилӣ, минтақавӣ, берунӣ ва байналхалқӣ оид ба таъмини муҳити солиму мусоиди экологӣ ба наслҳои имрӯзаю ояндаи инсоният, роҳандозӣ намудани механизми созгори муносибати одамон ба табиат, амалисозии ҳадафҳои созанда барои истифодаи самаранок, нигоҳдорӣ, ҳифз ва барқарорсозии сарватҳои табиӣ ва таъмини рушди низомноки қонунгузории соҳаи экологӣ мебошад.

Ҳамин тариқ, аз таҳлилу омӯзиши масоили мазкур ба чунин хулоса омаданамон мумкин аст, ки дар низоми функсияҳои давлат, функсияи экологии давлат ба сифати функсияи дохилии давлат баромад намояд ҳам, вале хусусиятҳои берунии худро низ доро мебошад. Аз ин рӯ, барои ба сифати функсияи дохилии давлат эътироф намудани функсияи экологии давлат асосҳои кофӣ мавҷуд буда, асоси самтҳои фаъолияти давлатӣ оид ба ҳифзи муҳити зист ва истифодаи сарватҳои табиӣ будани он аз лиҳози расмӣ-ҳуқуқӣ ва ҳам ғоявӣ асоснок шудаанд.

Ба ин ҳолати болозикр нигоҳ накарда, ҳолати бухронии муҳити зисти минтақа ва ҷаҳон гувоҳи он шуда истодааст, ки масоили экологӣ ва ҳаллу фасли онҳо на фақат дар доираи функсияи дохилӣ, балки ба ҳайси функсияи берунии давлат низ эътироф карда шаванд. Бо ин назардошт, ба чунин хулоса омаданамон имкон дорад, ки самтҳои асосии фаъолияти давлат оид ба ҳалли масоили экологии дохилидавлатӣ, минтақавӣ ва байналмилалӣ метавонад дар худ ҳислати дохилӣ ва беруниро дошта бошад.

КОСТЕНКО КОНСТАНТИН АНАТОЛЬЕВИЧ

Заведующий кафедрой уголовного права, криминологии и уголовного процесса
Хабаровского филиала Московской академии Следственного комитета
Российской Федерации, полковник юстиции
E-mail: 73kka@mail.ru

К ВОПРОСУ О ЗНАЧЕНИИ АНАЛИТИЧЕСКОЙ И ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОЙ РАБОТЫ В КРИМИНАЛИСТИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПО РАСКРЫТИЮ И РАССЛЕДОВАНИЮ ПРЕСТУПЛЕНИЙ

Аналитическая и исследовательская работа, являясь одними из наиболее важных направлений криминалистической деятельности, позволяет решать самые сложные задачи в раскрытии и расследовании преступлений. Ее проведение предоставляет возможность организовать непрерывный процесс накопления, систематизации, изучения, осмысления, обобщения и анализа данных о совершенном преступлении, лицах, его совершивших и его криминалистической характеристике.

В рамках такой работы, с учетом индивидуальности каждого преступления, рассматривается самый широкий спектр вопросов, например, связанных с изучением криминологической характеристики не только конкретного вида преступлений, но и смежных составов или с расширением аналитического охвата территориальных границ поисковых мероприятий до района, города, края и т.д. При этом, наиболее важным здесь является опреде-

**II-юмин Конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ дар мавзуи
«Илми ҳуқуқшиносӣ ва амалияи он» бахшида ба Рӯзи илми тоҷик
(ш. Душанбе, 29 апрели с. 2023)**

**II Международная научно-практическая конференция на тему
«Юридическая наука и практика», посвященная Дню таджикской науки
(г. Душанбе, 29 апреля 2023 г.)**

**Масъули чоп: Мансурзода А.М.
Мухаррир: Заробидинзода С.З.
Мухаррири техники: Каримова Л.М.**

*734012, ш. Душанбе, кӯчаи М. Масстонгулов, 3
Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон
734012, г. Душанбе, улица М. Масстонгулова, 3
Академия МВД Республики Таджикистан*

Тел.: + (992 37) 226 28 57
Факс: + (992 37) 226 28 92

Ба чоп 20.06.2023 с. таҳвил шуд. 60x84, 1/16, 15 п/л
Гарнитура «Times New Roman», «Times New Roman Tj»
Теъдод 100 д., Супориш №

Дар Матбааи РТМТ ва Н-и ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъб расидааст
734018, ш. Душанбе, кӯчаи Борбад, 5